

המעשה הוא העיקר

י"ב תמוז - יום ההולדת של אדמו"ר הרי"ג י"ב-י"ג תמוז - חג הגאולה

פתיחה

א. ידוע בפרשת הגאולה ש"כיום השלישי י"ב תמוז, הודיעו לו מבית הפקידות כי חופשה ניתנה לו, ותעודת החופש נתן לו מחר ביום י"ג תמוז¹, היינו, שהגאולה היתה במשך שני ימים, וחוברו יחדיו (על ידי בעל הגאולה, ובמילא, גם על ידי החסידים ההולכים בעקבותיו) כ"יומא אריכתא"².

ב. ב"ב תמוז מודגש בעיקר ענין הגאולה ביחס לבני ישראל², ובי"ג תמוז מודגש בעיקר השפעת הגאולה ביחס לאומות העולם³.

ג. ראו בפועל, ומעשה רב: שאחרי הגאולה נתחזק יותר שלא בערך העבודה דהרבצת התורה וחיזוק היהדות והפצת המעיינות חוצה, ועד שהמאסר והגאולה הביא לידי כך שבעל הגאולה יצא מהמדינה היא, ולאחרי זה – הגיע לחצי כדור התחנות, שזה איפשר שעבודתו בהרבצת היהדות והפצת המעיינות חוצה תהי' שלא בערך יותר בהתחזקות ובהפצה, ועד בכל קצוי תבל, ובאופן דפועלה נמשכת – הולך ומתפשט⁴.

המכתב המפורסם

חזת למחעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), וראת למחעי שיש להגאולה י"ב-ג' תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 8-7: (מפני שביום השלישי י"ב תמוז ה' בית הפקידות סגור באופן רשמי), היינו, שהגאולה היתה במשך שני ימים, התחלת הגאולה – י"ב תמוז, וסיומה בפועל ממש – ב"ג תמוז.

י"ב תמוז מה שאין בזה:

ב"ב תמוז – מודגשת המעלה **דהתחלת ופתיחת** ענין הגאולה. ועוד ענין עיקרי ב"ב תמוז – יום ההולדת של בעל הגאולה, אשר, ביום זה מזלו גובר.

וב"ג תמוז – היתה הגאולה **בפועל ממש**, שקיבל "תעודת החופש" באופן רשמי, שכן, דבר בלתי-רשמי (ובפרט באותה מדינה בימים ההם) לא ה' בר-תוקף כו', [הערה 24: מזה מובן שגם שורת הגאולה (בדיבור) לא היתה בכל התוקף הרשמי] ועד שהי' יכול להיות שינוי שלא בערך כלל באופן שאינו למעליותא כו', ולכן, מודגש יותר שעיקר הגאולה היא כשהדבר בא בפועל ממש, ב"ג תמוז. ומזה מובן גם בנוגע ללימוד ההוראה מימי הגאולה – שצריך להיות מודגש הן העילוי דהתחלת ופתיחת הענין ד"ב תמוז, כולל גם הענין דיום ההולדת, והן העילוי דסיום וגמר הענין בפועל ממש, שבזה מודגש יותר שהלימוד ההוראה צריכים לבוא במעשה בפועל, "המעשה הוא העיקר"; ובאופן ששניהם באים יחדיו – שהרי, ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז חוברו יחדיו (ע"י בעל הגאולה, ובמילא, גם הע"י החסידים ההולכים בעקבותיו) כ"יומא אריכתא".

2) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז תשמ"ט הערה 74 – התועודיות ע' 9: "וכאמור לעיל (ס"א) ש"ב מורה על י"ב שבטי ישראל, וי"ג, בגמטריא "אחד", מורה על הגילוי דאלופו ויחידו של עולם בכל העולם".

3) הערה 74 שם. וע"פ ע' 9: "כיון שגאולות אלו – ד"ט ססלו ד"ב-ג' תמוז – קשורות עם הגאולה האמיתית והשלמה, שאז ה' הברור דכל העולם כולו, כולל גם אוה"ע, כ"מ"ש "אז אהפך אל עמים גו' לעבדו שכם אחד", לכן, מדישים את שייכותם שם אוה"ע לגאולות אלו (ההשפעה עליהם וכי"ב), כדברי רבינו הזקן בנוגע לגאולתו ב"ט ססלו ש"הפלא ה' . . . בעיני כל השמים וכל העמים כו", ועד"ז – בנוגע לגאולה ד"ב תמוז שהיתה באופן גלוי לעיני כל השמים וכל העמים, ויתירה מזה (ב"ב תמוז) –

לא רק **הפירסום** לעיני כל עמי הארץ, אלא שאפילו **הפעולה רשמית דהחופש** (לא רק הפקודה על החופש שניתנה מעיר הבריה) הוצרכה להיות באופן שיהי' ניכר ומודגש שנגעשת ע"פ **חוק המדינה** – ע"י שנתעבך החופש עד ל"ג תמוז, שבו ה' המשרד הממשלתי **פתח באופן רשמי** ע"פ חוק המדינה.

ובענין ג' (השפעת הגאולה בעיני כל השמים כו') ניתוסף חידוש מיוחד בשנה זו – ש"בבית הנבחרים" של מדינת-ישראל (ששם יושבים באי-כח של כל תושבי המדינה, שרובם אינם-יהודים) הכריזו באופן רשמי ע"י ד"מ ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז, שבה הודי' לבורא העולם ומנהיגו על נס ההצלחה של נשיא דורנו, אשר, בעקבות זה הגיע וקבע מקום דירתו במדינה זו, שבה עבד עבודתו במשך עשר שנים האחרונות דחיים חיותו בעלמא דין, וממנה הפיץ תורה ויהדות עד להפצת המעיינות חוצה בכל העולם כולו, ובאופן דמוסיף והולך שבנים שלא"ח, במשך הארבעים שנה (שלאחרי הסתלקותו), הן בנוגע להפצת התורה והמעיינות אצל בני, והן בנוגע להפצת עניני טוב, צדק ויושר, אצל אוה"ע ע"י קיום שבע מצוות בני-נח (ככהנה לקיום היעוד "אז אהפך אל עמים גו' לעבדו שכם אחד") **הכרזה רשמית ע"פ חוק המדינה**, שבו מודגש יחודו של יום זה – יום של טוב וחסד כו". וראה לעיל ד"ב תמוז.

4) ש"פ חוקת י"ב תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 565: "ועד"ז מובן גם בנוגע להגאולה ד"ב תמוז (שבאה לאחרי המאסר והולדת בלגל העבודה דהרבצת התורה וחיזוק היהדות) שנוסף לכך שזה גילה את האמת כאן למטה, הנה ע"ז ניתוסף חידוש גדול, שגם בכל העולם כולו נתקבל ענין הרבצת התורה וחיזוק הדת, בתור הכנה הגאולה האמיתית והשלמה, כאשר כל העולם יהי' בגלוי דירה לו יתיבך. והגאולה הביאה גם חידוש עבודה גופא דהרבצת התורה וחיזוק הדת – כפי שראו בפועל, ומעשה רב".

ד. [כ"ק מו"ח אדמו"ר] כותב במכתבו המפורסם (לחגיגת י"ב תמוז הראשונה⁵) ש"לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה". ולכן ראוי לקבוע את היום הזה, "יום חג גאולת ישראל העוסקים בהרבצת התורה", עבור כלל ישראל "ליום התועדות והתעוררות לחיזוק התורה ויהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו כו", להוסיף אומץ בהרבצת התורה והחזקת היהדות כו".⁶

ה. אודות ענינו של [י"ב-י"ג תמוז ישנם כבר בדפוס "דברי הרב" [שכתב וחתם, וצוה להדפיס לפרסם ולהפיץ בכל העולם כולו, עד סוף כל הדורות]⁷, וכבר דובר על זה ריבוי פעמים במשך השנים שלפני זה [ובודאי ילמדוהו⁸], ו"תן לחכם ויחכם עוד" – שכל אחד ואחד יוסיף עוד יותר לפום שיעורא דילי, וכל המוסיף מוסיפין לו⁹.

מצוה לומר "גוט יום טוב"

ו. [בתשמ"ח אמר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח] התחלת ופתיחת ימי הגאולה ד"כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, י"ב-י"ג תמוז, בשנה זו צריכה להיות בהתאם להכלל ש"פוחתין בברכה" – "גוט יום טוב", ומצוה¹⁰ לומר "גוט יום טוב" לכל אחד ואחת מישראל, גם ליהודי אשר בשם ישראל יכונה, לו ולבני ביתו כו".¹⁰

להתבונן בפרשת הגאולה

ז. הימים האלה נזכרים ונעשים – כשבאים ימי הגאולה האלו מדי שנה בשנה¹¹, מתעורר שוב מחדש הכח שהגאולה החדירה לכל יהודי¹², ולכן צריך כל יהודי להיזכר ולהתבונן מחדש בפרשת הגאולה [שהמאורע כולו, על כל חלקיו ופרטיו, כולל גם האנשים שהשתדלו בזה כו' הוא באופן ד"נזכרים", זכרון חזק¹³], על מנת שעל ידי זה ומזה יהי' "ונעשים" – במעשה בפועל¹⁴.

ח. ועיקר – שההוספה בענינו ומעלתו של היום "תורגם" למעשה בפועל, "המעשה הוא העיקר", על ידי מעשים בפועל בהתאם להוראותיו של בעל השמחה והגאולה, וגם בעל יום ההולדת (בי"ב תמוז) ש"מזלו גובר"¹⁵ – להוסיף בענינים של מעשה בפועל "ברוח" תוכן מכתבו של בעל יום ההולדת והשמחה והגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה¹⁶.

5) ש"פ חוקת, י' תמוז תשמ"ח הערה 6 – התועודיות ע' 558: "ולהעיר מחנוכה **שלשנה אחת** קבעום כו' (שבת כא, ב)".

6) שם. **וענין שם ובהערות בארחה** לביאור נפלא על המכתב, ועוד.

7) וראה שיחות ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 9.

8) ש"פ חוקת תש"נ – התועודיות ע' 409: (כמוצא בהמאמר (המכתב) דבעל הגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה, שבדאי ילמדוהו). וראה לקמן הערה 44.

9) מוציא י"ג תמוז תשמ"ט – התועודיות ע' 18. וראה שיחות ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 8: "והנה בנוגע לתוכנם של ימי הגאולה, הלימוד וההוראה כו' – אין צריך לחפש, מכיון שנתפרש הדבר ע"י בעל הגאולה בעצמו: במכתבו לחגיגת י"ב תמוז הראשונה כותב בעל הגאולה – "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה" וכו". וראה לקמן הערה 42.

10) שיחות ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 4: "ברכה זו אמורה לכל אלו הנמצאים כאן, לכל אלו השומעים את הדברים, ולכל אלו שימסרו ויגיעו אליהם הדברים, ולכל עם ישראל, לכא"ה ולכולם יחדיו – כדברי בעל הגאולה במכתבו לחגיגת י"ב תמוז בפעם הראשונה, לפני ששים שנה: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה", שלכן, מצוה".

11) ש"פ חוקת י' תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 558: "ואדרבה בכל שנה ושנה צריך להיתוסף בזה הוספה ועלי' (מעלין בקודש), עד לאופן של תוספתו מרובה על העיקר".

12) שם: "...לכל יהודי בעבודתו בהרבצת התורה והמצוות וחיזוק היהדות, ואז כל יהודי מקבל כוחות חדשים כדי להגאל מה"מאסר" הפרטי שלו ומה"גלות" הפרטית שלו אשר מפרעיים לו בהרבצת התורה ויהדותו בו עצמו ובסובבים אותו, ולכן וכו'".

13) שיחות ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז תשמ"ח ע' 10 הערה 35: "להעיר, שכל הענינים הקשורים ליהדות הם באופן ד"נזכרים ונעשים", כלומר, גם מאורע שאירע לפני ריבוי זמן, ובנד"ד, יותר משישים שנה, ה"ה באופן ש"הימים האלה נזכרים ונעשים" שהמאורע כולו, על כל חלקיו . . . זכרון חזק, ועד שפועל גם בנוגע למעשה בפועל, "נעשים וכו'".

14) ש"פ חוקת י' תמוז שם ע' 558. ולהעיר מש"פ חוקת-בלק, חג הגאולה י"ב תמוז תשמ"ט – התועודיות ע' 15: "יש להוסיף, שגם בההשתדלות אצל שר המלוכה לשחרורם של רבינו הזקן ול"ק מו"ח אדמו"ר, ה' חלק גדול ועיקרי **לאומות העולם**, אשר, כ"כ מהם השתדלו ופעלו לגאולתם, כידוע בדברי הימים ההם".

15) ולהעיר מליל ט"ו תמוז – ב"יחידות" תשמ"ט – התועודיות ע' 24: "גם אוה"ע נטלו חלק בגאולתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כמסופר בקונטרס המאסר והגאולה, ועוד יותר – בדברים שבעל-פה, הן הענינים שנתפרסמו כבר (אם כי לא בדפוס, מאיוז סיבה שתהי', והן הענינים שלא נתפרסמו עדיין".

16) מוציא י"ג תמוז תשמ"ט – התועודיות ע' 18. וראה שיחות ימי הגאולה י"ב-ג' תמוז תשמ"ח – התועודיות ע' 11: "ענין נוסף המודגש במכתבו של בעל הגאולה הנ"ל – מ"ש בהמשך טעמים המכתב . . . מצורף לזה היום שולח . . . המאמר עשרה שיטובים ועוסקים בתורה" וכו'".

וראה לקמן אות י"ט, כו, לח.

ט. בגאולה זו נכללים גם אלו שנולדו לאחר הגאולה, או אפילו כדור שלאחרי זה – להיותם המשך וחלק מכללות נשמות ישראל, שכל נשמה קשורה ומאוחדת עם כל הדורות¹⁷. ואדרבה¹⁸ – ככל שניתוסף בריחוק הזמן הולך וניתוסף ברגש הגעגועים כו', ובמילא, ניתוסף תענוג (שפועל על כל הכחות וכו') בכל עניני העבודה דמילוי השליחות לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, בכל העולם כולו¹⁸.

י. הגאולה¹⁹ די"ב-י"ג תמוז פעלה מצב של גאולה אצל כל בני ישראל ממש, עד לסוג אשר בשם ישראל יכונה, שמזה מובן מעלת הגאולה, ויש לומר שגדלה מעלתה גם לגבי הגאולה די"ט כסלו [”חג החגים”²⁰] – בגלל שייכותה לכל בני ישראל ממש²¹. ויש להוסיף, שהגאולה די"ב-י"ג תמוז, היא הכנה קרובה, הכנה שהיא מעין ממש, לגאולה העתידה לבוא²¹.

יא. יש²² לפעול מצב של גאולה גם אצל יהודי אשר בשם ישראל יכונה²³, [”כשמקבל ידיעה שבמקום פלוני נמצא יהודי במעמד ומצב בלתי-רצוי ויש צורך לגאול אותו, אזי מתמסר כולו (”ער וזאָרפט זיך אַריין אינגאַנצן”)] לעשות כל התלוי בו להביאו למצב של גאולה, ולא רק גאולה סתם, אלא גאולה כזו שיש לה ערך ושייכות לגאולה של נשיא הדור²⁴.

יב. הגאולה – גילוי העצם של היהודי²⁵, פעלה חידוש הן בנוגע למי ש”בשם ישראל יכונה” – שיהי' לו הכח להוריד לפועל גילוי פנימיות הנפשו ולבו גם בעבודתו במעשה בפועל מצד הגוף ונפש הבהמית שלו, על ידי זה שמגלה את רצונו האמיתי לקיים את רצונו של הקב"ה על ידי לימוד התורה וקיום המצוות. ועד שסוף סוף יהי' הוא בעצמו מרביץ תורה ויהדות²⁶.

גאולה אצל מרביצי תורה

יג. בנוגע למרביץ תורה – פעלה הגאולה חידש – שהרבצת תורה שלו (שנתחזקה כתוצאה מהגאולה) תהי' לא רק עם כחות הגלויים שלו (דאז אין זה לגמרי דבר אחד אתו), אלא גם עם עצם הנפש שלו, עם מסירת נפש וכו', שזה מוסיף בעבודה דהרבצת התורה וחיוזק הדת בנוגע אליו אישית ובמקומו הוא²⁶.

יד. הגאולה די"ב תמוז, ובהוספה בזה בכל שנה ושנה, נותנת ליהודי כחות חדשים כדי להשתחרר מכל הענינים המבלבלים והעלמות והסתרים שיכולים להפריע לו בתורה ומצוות, הן מצד הגלות הכללי, והן מצד כל מיני מניעות ועיכובים שיכולים להיות אצל כל אחד בפרטיות²⁷.

טו. הגאולה נותנת לו כח לגלות מיהו ומהו באמת²⁸ שכאשר מסתכלים עליו (אפילו בחיצוניות), רואים שהולך ”יהודי של תורה”, ”יהודי של קדושה”, וגם גופא דילהון קדישא, כל חיותו והתעסקותו הוא בלימוד התורה וקיום המצוות, וגם בעניני רשות – ”כל מעשיך יהיו לשם שמים” ו”בכל דרכיך דעהו”, וזה ניכר בכל עניניו – במאכלו ובמשקו ובטוילו ובמשאו ומתנו וכו'²⁷.

טז. אם²⁹ ישנו בלבול מצד חושך הגלות – הרי זה מעורר אותו כדי להתגבר בנפשו, בהתגברות חדשה בעבודתו, ועד שעל ידי זה ניתוסף חידוש דעבודת התשובה וכיוצא בזה, שלא הי' עד אז²⁷.

אמונה וצפי' למשיח על ידי לימוד עניני משיח

יז. יש להדגיש ביתר שאת וביתר עזו ע”ד חיזוק האמונה בביאת המשיח והצפוי לביאתו, ”אחכה לו בכל יום שיבוא”, כולל ובמיוחד – ע”ד לימוד התורה בעניני הגאולה, החל מפרשת השבוע [פ' בלק]³⁰.

וההוראה מזה – שגם אצל יהודי אשר בשם ישראל יכולים וצריכים לפעול מצב של גאולה לא רק לפי ערך מעמדו ומצבו הקודם, אלא גם גאולה כזו שיש לה ערך ושייכות (באותה גאולה ממש) להגאולה דבעל הגאולה, נשיא הדור!²⁵
 (25) ראה ש”פ חוקת י' תמוז תשמ”ח – התועודיות ע' 560: ”הגירה והמאסר והגלות השנת תרפ”ז העמידו בסכנה את המשך קיום היהדות ר”ל, כי זה הי' העלם על כללות קיום והפצת התורה והיהדות של נשיא הדור ובמילא של כל היהודים (כי היהודים (כי הנשיא הוא הכל), אשר בזה תלוי הקיום של עם ישראל... וזהו התוכן האמיתי של גאולה בכלל: ענינה של גאולה הוא, שנגאל ומתגלה מציאותו האמיתי של האדם שהי' בגלות. בגלות לא נמצא האדם במקום ומעמד (הרגיל) שלו, ובמילא הוא מוגבל ואינו יכול להתפשט ולהתנהג כטבעו ורגילותו (מצד העצם והפנימיות שלו) כמו שהוא נוהג בבית שלו. וגאולה פירושה שמתחרר מכל ההגבלות. וחוזר למעמדו ומצבו האמיתי. ובמילא יכול הוא להתבטא ולהתנהג בהתפשטות ובהרחבה, כפי שנראה לו.
 וכאשר מדובר אודות גלות של יהודי, ועל אחת כמה וכמה של נשיא בישראל בנוגע לעבודתו הכללית כמנהיג ישראל הרבצת התורה ויהדות, מובן שהגלות מעלימה ומסתירה (לפי שעה) על האמת של יהודים, תורה ומצוות ואלקות ועל הקשר האמיתי שבין ישראל והקב"ה (כי מצד האמיתיות והנצחיות שלהם, היו צריכים להיות בלתי זמן ומקום, בלי שניינים); וגי' הגאולה – נתגלה הקשר העצמי בין ישראל להקב"ה.”
 (26) תשמ”ח שם ע' 562.
 (27) תשמ”ח שם ע' 566. וראה מוצאי י"ג תמוז תשמ”ט – התועודיות ע' 18: ”וכיון שכל חסיד מקבל ברכתו של בעל הגאולה להיות ”נרות להאיר”, הרי בודאי שכל הוספה בעבודתו בעצמו היא גם באופן ד”להאיר” – שיתוסף גם בעבודתם של כל אלו שנמצאים בסביבתו, וכן לאורך, שההוספה שלהם פועלת אצלו הוספה יתירה לגבי ההוספה שהוסיף מצד עצמו, ובאופן כזה הולך ונמשך וניתוסף כמה פעמים ככה.”

(28) תשמ”ח שם: ”שהוא יהודי אשר ”לבו תמים לה' ולתורתו” – מגלה זאת בכוחות שלו ובלבושים דמחשבה דבור ומעשה, ועד לגוף ונה”ב שלו, באופן של חקיקה מיני' ובי' מעבר לעבר, שכאשר וכו'.”
 (29) תשמ”ח שם: ”יתירה מזו: אם ישנו בלבול וכו'.”
 (30) ש”פ חוקת בלק, י"ב תמוז, תשמ”ט – התועודיות ע' 11-2: ”בעמדנו בחג הגאולה י"ב תמוז, שחל ביום הש"ק, פ' חוקת-בלק, שבה ”נאמר... . נבא בשני המשיחים” וכו'.”

(17) שיחת ט”ז תמוז – ב”חידות כללית” לאורחים שיחיו – תש”ג – התועודיות ע' 30.
 (18) ליל ט”ו תמוז – ב”חידות” תשמ”ט – התועודיות ע' 24: ”ויש להוסיף, שאחדות זו (”כל מחבבי וורתנו... אשר בשם ישראל יכונה”) נמשכה ופעלה גם בשנים שלאחרי י"ב תמוז בפעם הראשונה, וגם לאחר הסתלקותו של בעל הגאולה, כולל גם אצל אלו שנולדו לאחר חג הגאולה בפעם הראשונה, ואפילו לאחר הסתלקותו של בעל הגאולה. ואדרבה ככל וכו'.”
 (19) שיחת ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תשמ”ח – התועודיות ע' 8-9: ”ועוד ענין עיקרי בנוגע גאולה עצמה – שהגאולה וכו'.”
 (20) וראה ש”פ חוקת-בלק, י"ב תמוז תשמ”ט – התועודיות ע' 8: ”...ליחס של רבינו הזקן גאולתו ב”ט כסלו”. ובהערה 66: ”שנקרא ע”י ל”ק מ”ח אדמ”ר בשם ”חג החגים”, ומזה מובן גם בנוגע גאולה שלו ב”ב תמוז. ולהעיר גם מלשוננו במכתבו ”במועד ימי הגאולה... הנקבע... ממועד המועדים”.”
 (21) שיחת ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תשמ”ח – התועודיות ע' 8-9. ושם הערה 28: ”וה”ברייתקייט” לומר כן – מכיון שסומכים על דבריו של בעל הגאולה, שהם היסוד לדברים אלו.”
 (22) ו”להעיר, שגם בנוגע לגאולה די”ט כסלו ידוע פתגם רבינו הזקן (בעל הגאולה) שחסידות חב”ד אינה מיעדת עבור חלק מסויים דבני בלבד, אלא היא מיעדת (וסוכ”ס תבוא ותיגע) לכא”א משראל, אבל אע”פ, בנוגע לפועל ממש כפי שרואים בפשטות, הרי, גם לאחר ההתחלה ד”יפוצו מעינותיך חוצה” בזמנו של רבינו הזקן, ואפילו לאחר ההוספה באופן של ”רחובות הנהר”, בזמנו של אדמ”ר אמצעי, ועוד יתר בזמנו של הצ”ע פועל רבות בחלק דעם ישראל שיעקר עסקים הי' בנגלה חתירה, ומוסיף והולך ע”י רבותינו נשיאנו בדורות שלאח”י, עד ל”ק מ”ח אדמ”ר, בזמן שלפני הגאולה די”ב-י”ג תמוז, כדברי בעל הגאולה שאז נגאל גם הסוג הכי תחתון שבישראל, אשר בשם ישראל יכולה.”
 ויש להוסיף, שהגאולה די”ב-י”ג תמוז, גאולה דכלל ישראל, היא הכנה קרובה, הכנה שהיא מעין ממש, לגאולה העתידה לבוא, גאולה האמיתית והשלמה”. ע”ש בארוכה ובהשיחה המוגהת.
 וראה גם ש”פ קרח תשמ”ט – התועודיות ע' 409: ”ועד שדור זה בכלל ובהגאולה במיוחד – מתחילה ה”טעמיח” (טועמי' חיים זכו) מהגאולה העתידה, כולל גם – להרגיש אץ שהפנימיות הדירדה, כולל דצום הרביעי – היא ענין נעלה, ועד מעין הגילוי דלע”ל כשצום הרביעי היפך לשון ולשמחה – ע”ז! שקודם צום הרביעי באה הגאולה, אשר פועלת ומגלה שכל החודש הוא ”חודש הגאולה”.”

(22) שיחות ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תשמ”ח – התועודיות ע' 10: ”ויש להוסיף שהקשר והשייכות דכלל ישראל עד ליהודי אשר בשם ישראל יכונה לבעל הגאולה – מודגש גם בפרשת הגאולה עצמה: פרשת המאסר והגאולה הקיפה ואיחדה את כל הסוגים שבישראל – לא רק אלו שהיו ב”ד אמתו של בעל המאסר והגאולה, ולא רק במדינה ההיא, אלא בכל המקומות בכל החוגים וכו' – הן בנוגע לשמחת הגאולה, והן בעת המאסר, בנוגע להשתדלות בפעולות ההצלה בדרכי הטבע, (הערה 34: דאף שהגאולה היתה נס גלוי, מ”מ, הי' צורך גם בפעולה והשתדלות בדרך הטבע) כידוע ומפורסם. ועד כדי כך, שאחד מראשי המתעסקים בפעולות ההצלה הי' דוקא יהודי שלא היתה לו שייכות (לכאורה) לבעל המאסר והגאולה – יהודי שחי במדינה אחרת, בחוג אחר, ובהנהגה אחרת לגמרי מזו של בעל המאסר והגאולה – יהודי אשר בשם ישראל יכונה, ואע”פ הי' הוא אחד מראשי המתעסקים בפעולות ההצלה כו' – יהי' זכור ברוך”
 סיפור זה מוסיף הדגשה יתירה בהוראה דימי הגאולה – שיש לפעול וכו'
 (23) שם: ”היהדי שמעולם לא ראהו ואינו מכירו, וגם לאחר ששומע אודותיו אינו ידוע מהו הקשר והשייכות ביניהם, ואע”פ, כשמקבל ידיעה וכו'.”
 (24) שם ע' 10. וראה שם ע' 9-10: ”משמעותו לשונו של בעל הגאולה במכתבו, שהגאולה דכל ישראל, גם אשר בשם ישראל יכונה, היא לא רק תוצאה מהגאולה שלו, תוצאה שבאה לאחר משך זמן וכו', אלא, שבגאולה שלו ממש נגאלו כל ישראל, גם אשר בשם ישראל יכונה.
 כלומר, גם יהודי אשר בשם ישראל יכונה, שצריכים לחפש, לכאורה, את שייכותו (לא רק לבעל הגאולה, אלא גם) ל”ישראל”, מכיון שחי בטעות ונדמה לו שהמציאות שלו והמציאות ד”ישראל הם ה' ענינים שפ”פ, שצריכים לקשר ביניהם ע”י דבר שאינו אלא כינוי בלבד, דבר הסתכל כו' – הרי, לא זו בלבד שגם הוא נגאל בתוצאה מגאולתו של בעל הגאולה, אלא עוד זאת, שהגאולה שלו היא באותה גאולה ממש עם בעל הגאולה.”

ית. וכן בספר היד להרמב"ם – ס' הלכות הלכות – בשני פרקים האחרונים הנקראים בשם "הלכות (מלכים ומלחמות) ומלך המשיח", אשר, הלימוד בענינים אלו הוא באופן ד"כל העוסק בו" כאלו כו"31.

עריכת התוועדות

יט. הלימוד³² מחג הגאולה צריך להיות לכל לראש בנוגע לקיום הוראת בעל הגאולה במכתבו הנ"ל – שחג הגאולה "ראוי הוא לקבעו ליום התוועדות והתעוררות לחיזוק התורה והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו"³².

כ. בכל אתר ואתר (בכל קצוי תבל) לפי ענינו ובכל זמן האפשרי, לעשות התוועדות, באופן של הקהל את האנשים את הנשים ואת הטף, ו"כל המרבה הרי זה משוכח", ובמיוחד ההתוועדות דחג הגאולה במקום זה, בד' אמותיו של בעל הגאולה³³34.

כא. התוועדות שבהן כמה וכמה מישראל מתאספים יחדיו, ואיש את רעהו יעזורו ולאחי יאמר חזק – בקבלת החלטות טובות והוספה ככל עניני יהדות, תורה ומצוותי, [החל מלימוד תורתו של בעל הגאולה, מאמריו ושיחותיו כו' ובפרט אלו שיצאו-לאור לאחרונה]³⁵ והפצת המעיינות חוצה³⁶.

כב. לעשות שם חשבון הנפש בנוגע לעבודה בשנה שעברה, מאז ימי הגאולה שלפני זה. ולקבל החלטות טובות על להבא, בנוגע לכללות העבודה דחיזוק התורה והיהדות, לימוד התורה וקיום המצוות, כולל גם – הרבצת התורה המצוות והפצת המעיינות חוצה, אצל יהודים אחרים³⁷.

כג. [בתנש"א אמר] לעשות גם את כל ההכנות המתאימות לסדר התוועדות בקשר עם חג הגאולה בכל מקום ומקום ביום המתאים לפי תנאי המקום – ביום די"ב תמוז, או י"ג תמוז, או בשני הימים, או גם – בימים שלאחרי זה, ובפרט ביום השבת³⁸.

כד. ההתוועדות [צריכה להיות] בסדר מסודר, וביחד עם זה תהי' בזה גם המעלה שלמעלה מסדר. ומוכן צריך להיות הקפדה בענין ההגבלה בשתייה, הגבלה הקשורה עם ענין שלמעלה ממדידה והגבלה³⁹.

כה. בתש"מ"ח אמר בתור הצעה⁴⁰: שאת חגיגת חג הגאולה בשנה זו (התוועדות וכיוצא בזה) יקשרו עם "מלה חדתא" בפשטות, חידוש דברי תורה ודברי התעוררות בעת ההתוועדות, ובעיקר – חידוש במעשה בפועל, שכל אחד יוסיף ענין חדש בפעולות שלו בהרבצת התורה והיהדות ובפצת המעיינות חוצה⁴¹.

(31) תש"מ"ט שם ע' 12: "...ועי"ז ממרהים ומזרזים ופועלים יתיך בפועל ממש".
(32) ש"פ חוקת י' תמוז תש"מ"ח – התוועדות ע' 566-7: "מובן מאליו, שהלימוד מחג הגאולה וכו'".
(33) תש"מ"ח שם ע' 570: "ויהי"ר אשר כל ריבוי ההתוועדות, בריבוי מקומות ובריבוי זמנים, "כל המרבה הרי זה משוכח" . (כולל גם ההליכה "לאוהל", על ציון של בעל הגאולה) – יצטרפו להתוועדות גדולה אחת, בקיום היעוד "קהל גדול ישבו הנה".
(34) תש"מ"ח שם ע' 567.
(35) ש"פ חוקת-בלק, חג הגאולה י"ב תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 12: "שיש בהם המעלה ד'חדשים" ממש. **וראה הערה 44.**
(36) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(37) תש"מ"ח שם ע' 567: "עם כל הפרטים המדוברים לעיל [ראה לעיל אות יב ואילך].
(38) המצוה לפרסם זה בכל מקום ומקום, ובדאי שדברים היוצאים מן הלב - ועאכ"כ כשהם בא מעצם - נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם".
(39) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
וראה לקמן אות טט.
(39) ראשי דברים ש"פ חוקת תש"א: "כאן המקום לעורר ע"ד ארגון התוועדות בסדר מסודר . . . ישנם אמנם כאלו שנקראים "שפיץ-חב"ד", ולכן הם חושבים שהגבלות אלו לא נאמרו בנוגע אליהם. וע"ז אומרים להם - דוקא משום שהוא חושב שהגבלות לא נאמרו בנוגע אליו, לכן הכוונה בדברים היא דוקא אליו! ומה שהוא טוען שהוא "שפיץ-חב"ד" - הרי ראשית, זהו ספק אם הוא "שפיץ-חב"ד"; ושנית - לא זהו ענינו של "שפיץ-חב"ד"! ענינו של "שפיץ-חב"ד" אמיתי הוא - הוספה בהפצת המעיינות חוצה, שהוא "חוקת חקתי, גירה גזרתי, ואין לך רשות להרהר אחריה" דרבותינו שניאינו, בין אם הוא מבין זאת ובין אם לאו!
(40) תש"מ"ח שם ע' 567: "ועי"ף הנ"ל, שעי"ף הגאולה ניתוסף "מלה חדתא" . . . יש להוסיף בתור הצעה, שאת וכו'".
(41) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.

(41) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(42) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(43) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(44) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(45) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(46) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(47) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(48) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(49) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(50) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(51) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(52) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(53) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(54) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(55) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(56) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(57) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(58) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(59) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(60) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(61) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(62) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(63) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(64) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(65) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(66) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(67) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(68) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(69) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(70) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(71) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(72) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(73) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(74) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(75) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(76) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(77) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(78) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(79) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(80) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(81) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(82) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(83) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(84) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(85) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(86) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(87) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(88) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(89) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(90) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(91) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(92) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(93) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(94) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(95) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(96) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(97) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(98) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(99) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(100) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(101) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(102) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(103) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(104) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(105) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(106) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(107) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(108) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(109) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(110) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(111) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(112) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(113) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(114) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(115) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(116) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(117) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(118) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(119) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(120) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(121) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(122) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(123) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(124) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(125) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(126) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(127) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(128) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(129) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(130) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(131) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(132) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(133) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(134) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(135) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(136) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(137) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(138) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(139) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(140) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(141) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(142) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(143) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(144) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(145) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(146) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(147) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(148) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(149) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(150) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(151) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(152) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(153) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(154) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(155) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(156) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(157) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(158) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(159) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(160) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(161) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(162) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(163) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(164) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(165) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(166) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(167) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(168) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(169) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(170) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(171) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(172) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(173) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(174) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(175) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(176) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(177) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(178) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(179) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(180) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(181) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(182) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(183) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(184) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(185) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(186) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(187) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(188) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(189) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(190) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(191) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(192) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(193) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(194) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(195) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(196) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(197) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(198) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(199) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.
(200) ש"פ חוקת תנש"א - התוועדות ע' 442.

לימוד המאמר ד"ה "עשרה שיושבים ועוסקים בתורה"⁴²
כו. ללימוד המאמר עשרה שיושבים ועוסקים בתורה [אנשים נשים וטף], שכן, הדפסת מאמר זה והפצתו לחגיגת י"ב תמוז הראשונה, מהוה הוראה נצחית ללימוד מאמר זה בימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז בכל שנה ושנה⁴³.

כז. הנ"ל יהי' באופן דלימוד ברבים, כמובן מתוכן כללות המאמר והמכתב שרצונו וחפצו של בעל הגאולה שילמדוהו ברבים דוקא, באופן ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה"⁴⁴.

כח. בלית ברירה יכולים להסתפק גם בלימוד בפחות מעשרה, עד ללימוד ביחיד, אמנם, מובן וגם פשוט, שלכתחילה יש להשתדל ככל האפשרי שיהי' הלימוד בעשרה דוקא⁴⁵.

ההתוועדות עד ט"ו בתמוז

כט. [בתש"מ"ט אמר] בודאי ינצל⁴⁶ ימי סגולה אלה – י"ב תמוז, עד לט"ו תמוז⁴⁷, שבו "קיימא סיהרא (דחודש הגאולה) באשלמותא", שלימות הגאולה⁴⁸, שלשה ימים, "בתלת זמני הוי חזקה" – לערוך ולהמשיך בהתוועדות דימי הגאולה⁴⁹.

ל. [בהתוועדות אלו] יתעוררו ויקבלו החלטות טובות בנוגע לכל הענינים [האמורים לעיל], ומה טוב – שבכל א' מהתוועדות אלו יהיו שלש החלטות טובות⁵⁰, בג' הקוין דתורה תפלה וגמ"ח, וכיו"ב⁵¹.

הצעה חדשה - כתיבת ג' דברים טובים שנעשו

לא. [בתש"מ"ח הציע כ"ק אדמו"ר מה"מ] הצעה חדשה⁵² – שכל הרוצה⁵³ יכתוב ע"ג פתקא מיוחדת דבר חדש, ומה טוב – ג' דברים

(42) ביום ראשון ח' תמוז תש"נ חילק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח לאנשים נשים וטף, קונטרס חג הגאולה, י"ב י"ג תמוז, תרפ"ח שכולל המכתב והמאמר ד"ה "עשרה שיושבים" שכתב לחג הגאולה יב-יג תמוז הראשון תרפ"ח.

(43) משיחות ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תש"ח - התוועדות ע' 13: "בודאי ישנם כאלו שכבר למדוהו, וימשיכו בזה, ויפעלו גם על אחרים (האנשים והנשים והטף) שמהם יראו וכן יעשו, ועאכ"כ אלו ממשיכה שונה ומשונה לא למדו עדיין מאמר זה - ישתדלו ללמדו במשך ימי הגאולה, וכאמור, ללמדו ברבים, בעשרה".

(44) תש"מ"ח שם ע' 13. וראה ש"פ חוקת תש"נ - התוועדות ע' 409: "ומתחיל מההוספה בשיעורי תורה ברבים (ובפרט בתורתו של בעל הגאולה) באופן ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה" (כו' מודגש בתמאמר (והמכתב) דבעל הגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה, שבודאי ילמדוהו), ממדובר בארובה בתקופה האחרונה".

(45) משיחות ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז תש"ח - התוועדות ע' 13: "ולאלו מהשומעים את הדברים (ובפרט במקומות רחוקים - ע"י ה"הוקאפ" וכיו"ב) שיטענו, איך וכלו עתה, **באמצע הלילה**, לקבץ עוד תשעה אנשים כדי ללמוד עמהם מאמר חסידות? ובפרט - ממשיכים לטעון - שהלימוד צריך להיות לא רק בפסוקים מתושב"כ שהובאו במאמר, אלא גם לימוד תוכן המאמר, תושב"כ (שצ"ל באופן של הבנה והשגה דוקא), עד לפנימיות התורה, ולכל ראש לימוד ה"מוסר-השכל" ב"החי יתן אל לבו! המענה לזה - שלאחרי ההתחלה ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה", ממשיך, "ומנין אפי' חמשה כו', ומנין אפי' שלושה כו', ומנין אפי' שנים כו', וברכתך", שמה מובן, שבליית ברירה יכולים להסתפק גם בלימוד בפחות מעשרה, עד ללימוד ביחיד. אמנם, מובן וגם פשוט, שלכתחילה יש להשתדל ככל האפשרי שיהי' הלימוד בעשרה דוקא, כמובן מתוכן כללות המאמר והמכתב שרצונו וחפצו של בעל הגאולה שילמדוהו ברבים דוקא, באופן ד"עשרה שיושבים ועוסקים בתורה"⁴⁴.

(46) מוצא ב"ג תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 18: "וכדאי ונכון ביותר להוסיף ולהמשיך ההתוועדות דימי הגאולה במשך **שלושה ימים** - החודש המשולש" - עד לט"ו תמוז, שבו "קיימא סיהרא באשלמותא", השלימות חודש תמוז וימי הגאולה שבו. ויש להוסיף בהעילוי דחמשה עשר בתמוז - שנוסף על השלימות דמנין ימי הלבנה ("קיימא סיהרא באשלמותא"), יש גם השלימות ד"חמה", כידוע שתוקף החמה בתקופת תמוז מורה על תוקף הגילוי ד"שמש (ומגן) הוי' (אלוקים)".

(47) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז, תש"מ"ט - התוועדות ע' 95 - התוועדות ע' 12: "כולל גם הימים שבין ימי-ד תמוז ואדרבה - יש מעלה בג' הימים י"ג י"ד וט"ו תמוז, שלהיותם ימי המעשה, יכולים לפעול בהם ביתר שאת וביתר עוז, גם באופנים שאי-אפשר לעשותם ביום השבת".

וראה שיחת מוצאי י"ג תמוז תש"מ"ט - התוועדות ע' 19: "ובפרטיות יותר - בנוגע להתוועדות במשך ג' ימים: נוסף על ההתוועדות דיום השבת קודש י"ב תמוז, יש להמשיך בהתוועדות במשך ג' ימים **לאחרי השבת** - י"ג תמוז, י"ד וט"ו תמוז, אשר, בג' הימים שלאחרי השבת יש מעלה לבני ג' הימים שבהם נכלל גם יום השבת (י"ב תמוז, י"ג תמוז וט"ו תמוז, ללא י"ד תמוז), כיון שלשלימות ימי החול, ויכולים להוסיף גם בהענינים שאי-אפשר לעשותם בשבת, כמו, צדקה בממון, וכן ההשתתפות עם כו"כ מישראל (לשמחם וכו') שנמצאים ברחוק מקום, על ידי הטלפון וכיו"ב".

(48) י"ד תמוז שהוא כמו "אסרו חג" ראה לקמן אות 66.
(49) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 97 שם. "להעיר, שהשלימות הגאולה היא לאחרי שחזר לביתו - בט"ו תמוז, שאז יכול לברך ברכת הגומל".

(50) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם.
וראה לקמן אות לו.

(51) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(52) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(53) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(54) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(55) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(56) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(57) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(58) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(59) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(60) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(61) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(62) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(63) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(64) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(65) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(66) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(67) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(68) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(69) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הערה 99 שם: "להעיר מפס"ד הרמב"ם שאפילו ע"י מצוה **אחדת**, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ועאכ"כ **שלוש** פעולות טובות ובצירוף הפעולות **דדברים** מבי"ח.
(70) ש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז הע

חדשים שעשה במשך השנה⁵⁴, [מעשים בפועל ממש שעשה הוא⁵⁵], ברוחו של בעל הגאולה [למסור על האוהל של בעל הגאולה⁵⁶].⁵⁷

לב. תכליתה ומטרתה של הצעה זו⁵⁸ – לעורר את אלו שכל הענינים שעד-עתה לא פעלו עליהם ("עם האט זיי ניט דערנומען"), רחמנא ליצלן, שכולי האי ואולי יתביישו ומצטננים שאינם יכולים למלא הצעה פשוטה זו⁵⁹!

לג. כל⁶⁰ האמור שייך לאנשים נשים ואפילו לטף שלא עושים זאת בתכלית השלימות ד"לשמה", העיקר הוא, שמביאים את הטף למצב שגם הם יוכלו לכתוב שבמשך השנה, המציאו לבעל הגאולה ג' מעשים בפועל ממש⁶⁰.

לד. כדאי לפרסם כל זה ולהשתדל לפעול ענין זה אצל עוד יהודים, אנשים נשים וטף⁶¹. אשר נוסף להתועלת שבזה שיוכלו לראות מה

52) משיחות ימי הגאולה ב"ב-ג' תמוז תשמ"ח - התועדות ע' 5: "ועד"ז בנוגע לכללות ענין הגאולה (הקשורה עם ברכת הגומל דארבעה צדדים, שסימנם "חיים") - שבבוא ימי הגאולה דשנה חדשה צריך להיות חידוש בכל ענין הגאולה באופן של חיים חדשים, כלומר, אף שגם ברגע שלפני ימי הגאולה ה' אצלו תוקף החיות, הרי, ברגע ההתחלת ימי הגאולה ניתוסף חידוש באין-ערוך, על כדי כך שנחשב ל"חיים" לפי ערך המצב שלפני. . ולכן, כדאי ונכון לקשר זה עם דבר חדש בנוגע למעשה בפועל.

ובהקדמה - שרואים במוחש שגם לאחר אריכות הדיבור מקירות הלב כו' ("מרעדט זיך אויס די הארץ"), לא יודעים (או שעושים עצמם כלא יודעים) מה צריכים לעשות בפועל ממש, מכיון שלא פירשו באופן ברור, "קמץ אלף א'", עד שאין מקום לספק בדבר. ולכן באים בזה בהצעה חדשה באופן מפורט בנוגע למעשה בפועל - שכל הרוצה וכו'.

53) שם: "לא באופן של הכרח, כמוכן, כי אם, ברצון הטוב, ומתוך שמחה טוב לבב".

54) שם: "מ"ב-ג' תמוז דשנה שעברה עד י"ב' תמוז דשנה זו".

55) תשמ"ח שם ע' 6: "לא רק מחשבה טובה, או דיבור טוב, נתינת עצה לזולת, עד לפעולה שהזולת יעשה מעשה בפועל, אלא מעשה בפועל **שעשה הוא**".

56) תשמ"ח שם: "ובנוגע למועל: כא"א יכתוב ג' דברים חדשים שעשה במשך השנה, ויחתום שמו ושם אמו ושם משפחתו, ויכניס בתוך מעטפה מיוחדת (מבלי לערב בה ענינים נוספים), וירשום ע"ג המעטפה שמו ושם משפחתו (כדי שיהי' קל למיין ולדעת ממי נתקבל וממי לא נתקבל), ויצין גם ה' גדול, ר"ת "חדש", שידעו שתוכנה של המעטפה הוא בנוגע לדברים חדשים, וגם ר"ת "חשאי", מכיון שתוכנה ישאר באופן חשאי, שנועד אך ורק למסור על האוהל של בעל הגאולה".

57) תשמ"ח שם. וראה ש"פ ואתחנן תשמ"ח - התועדות ע' 157: "וזהו א' הטעמים לבקשה והצעה (בימים שלפני, וגם בימים האחרונים בקשר לכינוס השלוחים) שיכתבו ג' פעולות טובות שעשו במשך השנה החולפת - כדי לעורר ולזרז עשיית החשבון צדק בנפשו המפועלת במילוי השליחות והפצת התורה וההיחוד והמעיינות חוצה כד לכתוב את הגאולה, כשיצטרך לכתוב (לא רק לעצמו, אלא למסור לבשר ודם) **אלו הם הפעולות הטובות שעשיתי**, ואז יראה ויוכח בעצמו (ללא צורך לשאול אצל ה"רב" שלו - עשה לך רב') האם יש לו עוד מה להוסיף!... ושם הערה 120: "להעיר מהנהגת כמה בעלי מוסר שהי' להם פינקס מיוחד שבו היו כותבים המעשים טובים כו'. ואף שאין זה דרכם של חסידים, שאינם זקוקים שה'פנקס" יזכיר להם, אלא זוכרים בעצמם כו', מ"מ, יש מקום לכך באופן חד-פעמי (כשרואה בעצמו שיש צורך בכך כו'), כדי לעורר ולזרז עשיית החשבון צדק".

ושם ע' 166: "ובפרט לאחר שהגיעו ידעות כו' מאלו שאינם יודעים כו', (כ'אדמ"ר ש"לטי"א חייך, ואמר): ידוע שבעניני שידוכים לא סומכים על הבריור אצל **הידידים** של המדוברים, כי, בהם לא יכולים לדעת בודאות כל האמת כו', אלא מבררים אצל אלו **שאינם ידידים**, וכששומעים מהם רק מעלות אזי יודעים שזוהי "כלה נאה וחסודה" (לא רק לשיטת ב"ה, אלא) גם לשיטת ב"ש!" -

ויש להניח שכונתם (של אלו שאינם ידידים) היתה רצו' - כדי שיעוררו אותם לעסוק במילוי השליחות כו'. ולכן, הוחלט לשאול **אצלם** - שידווחו **הם בעצמם** על ג' פעולות טובות שעשו במשך השנה החולפת. וכשתקבל מהם על הפעולות הטובות - לאחר שבחרו בודאי את הפעולות הטובות והמיוחדות ביותר - ננקוט בלשון המעטה ונאמר שלא נראה שהי' צורך במשך זמן של שנה שלימה כדי לבצע פעולות אלו!..

זאת ועוד: מהמענה של ראש המשפחה - יכולים לשער את המצב אצל שאר בני המשפחה, שהרי, לקטנים מספיק לעשות **חלק בלבד** ממה שעושים הגדולים, ובמילא, יכולים לשער מה שנשאר כבר לאחר סדר ההשתלשלות עד שבמגיעים לקטן שבמשפחה!"

58) תשמ"ח שם ע' 6: "שבדאי אינה כדי להביא לידי גאווה וישות וכי"ב".

59) תשמ"ח שם: "נשיא דורנו, ל"ק מ"ח אדמ"ר, האט זיך אויסגעגעסן די הארץ" ומסר נפשו שיעסקו בעניני העבודה המעשה בפועל, ואילו הוא אינו יכול להמציא מתוך תקופה של שנה שלימה ג' מעשים שעשה בפועל ממש ברוחו של בעל הגאולה!

ואין צורך לפרט אלו מעשים הם לפי רוחו של בעל הגאולה - מכיון שכא"א יכול לשער זאת בעצמו, בהכירו את בעל הגאולה - הן אלו שזכו להכירו בעצמם כו', או שמעו אודותיו והכירוהו מתורתו, מאמרו ושיחותיו, שבהם הניכס את עצמותו (אשם שהקב"ה הניכס את עצמותו בתורה, במאמר "אנא נפשי כתבית יביתי", ועד"ז ב"צדיקים (ש)דומין לבוראם", ובמילא, יכולים לשער אלו מעשים הם לפי רוחו של בעל הגאולה (לאו דוקא במוסדות שלו, אבל, לפי רוחו), שעליהם מסר נפשו כו', ותבע מאמרו ושיחותיו וליקטו בהם באופן שידרו את כל מציאות האדם, כולל ובמיוחד - מעשים לפי רוחו של בעל הגאולה בקשר ובשייכות לנאותו, אשר, כדבריו, "לא אותי בלבד גאל הקב"ה. . כי אם גם את כל כו' וגם את אשר בשם ישראל יכונה", ועאכ"כ תלמידיו ותלמידיהם וההולכים בדרכיו כו'.

60) תשמ"ח שם ע' 6-7: "ולהוסיף, שע"פ הידוע גודל מסירת נפשו של בעל הגאולה עבור כא"א מהאנשים והנשים והטף - הרי, מובן וגם פשוט, שכל האמור וכו'".

61) משיחות ימי הגאולה ב"ב-ג' תמוז תשמ"ח - התועדות ע' 7: "ואם יש צורך בבקשת מחילה על הערערת כו' - מבקשים מחילה בכל ד' חלקי הנפש, אבל, העיקר שהדבר יבוא לידי מעשה בפועל, כולל גם - להשתדל לפעול ענין זה אצל עוד יהודים, אנשים נשים וטף, ותבוא עליהם ברכה - על האנשים והנשים והטף שיעסקו לפעול ענין זה גם אצל אחרים - ברכת ה', מידי המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, ולא רק באופן של שחר, "לפום צערא אגרא", אלא גם באופן של צדקה, לפי הישג יד הנותן, הקב"ה".